

Arbeidstilsynets strategi 2017-2019

Innholdsfortegnelse

Innledning	3
<hr/>	
Arbeidstilsynets visjon og målbilde	4
<hr/>	
Arbeidstilsynets strategi for perioden 2017-2019	5
3.1 Strategisk område: Forebyggende arbeidsmiljøarbeid	5
3.1.1 Strategisk mål: Styrke arbeidsmiljøarbeidet i risikoutsatte virksomheter	5
3.1.2 Strategisk mål: Styrke Arbeidstilsynets rolle som kunnskapsaktør	6
3.1.3 Strategisk mål: Styrke samarbeidet med strategiske partnere	6
3.1.4 Strategisk mål: Videreutvikle et brukervennlig arbeidsmiljøregelverk	6
3.1.5 Strategisk mål: Gjøre Arbeidstilsynets budskap om godt arbeidsmiljø mer tilgjengelig	7
3.2 Strategisk område: Bekjempelse av sosial dumping og kriminalitet i arbeidslivet	7
3.2.1 Strategisk mål: Være pådriver for felles innsats	7
3.2.2 Strategisk mål: Bekjempe kriminelle aktører	8
3.2.3 Strategisk mål: Bekjempe sosial dumping	8
3.2.4 Strategisk mål: Engasjere medspillere	8
3.3 Strategisk område: Kunnskapsbasert og fremtidsrettet organisasjon	9
3.3.1 Strategisk mål: Videreutvikle risikobaserings- og læringsprosesser	9
3.3.2 Strategisk mål: Videreutvikle virkemidler og metoder	10
3.3.3 Strategisk mål: Utvikle Arbeidstilsynets kompetanse på strategisk viktige områder	10
3.3.4 Strategisk mål: Videreutvikle lederskap og eget arbeidsmiljø	11
3.3.5 Strategisk mål: Videreutvikle IKT for Arbeidstilsynets kjerneoppgaver	11
3.3.6 Strategisk mål: Sikre riktig utnyttelse av Arbeidstilsynets ressurser	11

1 Innledning

Arbeidstilsynet har definert et målbilde for 2025 som inneholder målsettinger for norsk arbeidsliv og arbeidsmiljø, og for Arbeidstilsynets organisasjon. Arbeidstilsynet legger opp til tre strategiperioder frem mot 2025.

Strategien for 2017-2019 består av 15 strategiske mål som er gruppert i tre strategiske områder. Målene definerer hva Arbeidstilsynet skal jobbe mot i de kommende årene. Både de strategiske områdene og målene vil vurderes mot slutten av strategiperioden.

Strategien konkretiseres i planer, både for etatens innsats overfor virksomheter og målgrupper, og for etatens eget utviklingsarbeid. Arbeidstilsynets innsats er basert på vurderinger av risiko for at arbeidstakere i Norge kan bli syke, skadet og utnyttet på jobb eller som følge av forhold på jobben. Etatens prioritering av arbeidsmiljøproblemer, næringer og type virksomheter er et resultat av denne risikobaseringsprosessen. Hvilke aktiviteter, virkemidler og ressurser etaten skal iverksette besluttes i Arbeidstilsynets årlige planlegging.

2

Arbeidstilsynets visjon og målbilde

Arbeidstilsynets visjon er «Et godt arbeidsliv for alle». Målbildet for 2025 utdyper visjonen, og beskriver langsiktige mål og hva som skal kjennetegne etaten i 2025. Hovedtrekk i målbildet er:

- Færre mennesker skal dø, bli syke eller skadet som følge av arbeidet sitt
- Virksomhetene skal i større grad arbeide forebyggende med eget arbeidsmiljø
- Arbeidslivskriminalitet, useriøsitet og utnyttelse av arbeidstakere skal reduseres
- Arbeidstilsynet skal være en sentral kunnskapsaktør og samarbeidspartner for godt arbeidsmiljø
- Arbeidstilsynet skal være en attraktiv arbeidsplass med høy kompetanse

3 **Arbeidstilsynets strategi for perioden 2017-2019**

Strategiperioden for 2017-2019 kjennetegnes av:

- En styrket bruk av Arbeidstilsynets kunnskap i virksomhetenes arbeidsmiljøarbeid
- At virksomhetenes forebyggende arbeid fortsatt er etatens viktigste arbeid
- At arbeidslivskriminalitet skal reduseres
- Effektiv bruk av Arbeidstilsynets virkemidler

3.1 **Strategisk område: Forebyggende arbeidsmiljøarbeid**

De neste tre årene skal Arbeidstilsynet jobbe mot varige forbedringer i arbeidsmiljøet til risikoutsatte virksomheter. Vi skal være en ledende kunnskapsaktør på arbeidsmiljø. Gjennom tilsyn, veiledning og behandling av søknader og godkjenninger skal vi gi virksomhetene kunnskap og drahjelp til å jobbe forebyggende med eget arbeidsmiljø. Arbeidstilsynet skal bidra til at regelverket er brukervennlig og at den kunnskapen Arbeidstilsynet formidler er lett å finne og enkel å forstå. Vi skal også samarbeide godt med andre aktører på arbeidsmiljøområdet.

Arbeidstilsynets mål og ambisjoner for etatens forebyggende arbeidsmiljøarbeid er:

3.1.1 **Strategisk mål: Styrke arbeidsmiljøarbeidet i risikoutsatte virksomheter**

I løpet av strategiperioden skal vi ha:

- Innført bransjetilsyn i utsatte næringer med en dialogbasert tilnærming til virksomhetenes arbeidsmiljøutfordringer og til de mest sentrale risikofaktorene
- Fulgt opp virksomheter som over tid har hatt alvorlige arbeidsmiljøutfordringer
- Dokumentert grunnlaget for hvorfor virksomheter prioriteres for tilsyn
- Motivert virksomhetene til å jobbe med eget arbeidsmiljø, for å skape varig forbedring i arbeidsmiljøet

3.1.2 **Strategisk mål: Styrke Arbeidstilsynets rolle som kunnskapsaktør**

I løpet av strategiperioden skal vi ha:

- Lært prioriterte målgrupper hvorfor det lønner seg å arbeide forebyggende med eget arbeidsmiljø, og hvordan dette kan gjøres
- Motivert og veiledet virksomheter til å jobbe med arbeidsmiljøet i forkant av tilsynsinnsats
- Formidlet kunnskap om funn i tilsyn og hva som er god praksis i forebyggende arbeidsmiljøarbeid i etterkant av tilsynsinnsats
- Prøvd ut bransjetilpassete risikovurderingsverktøy til bruk i virksomhetene

3.1.3 **Strategisk mål: Styrke samarbeidet med strategiske partnere**

I løpet av strategiperioden skal vi ha:

- Videreutviklet samarbeidet med arbeidsgiver - og arbeidstakerorganisasjonene
- Etablert arenaer for godt bransjesamarbeid om målrettede tiltak
- Styrket samarbeidet med vernetjenesten i virksomheter og i utvalgte bransjer
- Inngått samarbeid med relevante myndigheter og andre aktører som kan bidra til å heve arbeidsmiljøtilstanden
- Gjennomgått eksisterende samarbeid og etablert nye internasjonale samarbeid der det er hensiktsmessig for Arbeidstilsynets prioriteringer

3.1.4 **Strategisk mål: Videreutvikle et brukervennlig arbeidsmiljøregelverk**

I løpet av strategiperioden skal vi ha:

- Utviklet et bedre kunnskapsgrunnlag om hvordan regelverket bidrar til virksomhetenes arbeidsmiljøarbeid
- Vurdert, sammen med partene, om dagens arbeidsmiljøregelverk kan forbedres for å gjøre det lettere for virksomhetene å etterleve regelverket

3.1.5 **Strategisk mål: Gjøre Arbeidstilsynets budskap om godt arbeidsmiljø mer tilgjengelig**

I løpet av strategiperioden skal vi ha:

- God, oppdatert og kvalitetssikret veiledning om arbeidsmiljø som brukes i tilsynsprosessen
- Et godt og klart språk i all vår kommunikasjon

3.2 **Strategisk område: Bekjempelse av sosial dumping og kriminalitet i arbeidslivet**

Kriminalitet i arbeidslivet er økende og krever tett og effektivt samarbeid mellom myndighetene. Arbeidstilsynet ønsker å forebygge og bekjempe arbeidslivskriminalitet, utrygge og uanstendige arbeidsvilkår. I de neste tre årene skal Arbeidstilsynet bidra aktivt i felles innsats både nasjonalt og internasjonalt. Vi skal engasjere og motivere medspillere og reagere effektivt overfor de aktørene som bevisst unnlater å følge kravene i norsk arbeidsmiljøregelverk.

Arbeidstilsynets mål og ambisjoner for bekjempelse av sosial dumping og arbeidslivskriminalitet er:

3.2.1 **Strategisk mål: Være pådriver for felles innsats**

I løpet av strategiperioden skal vi ha:

- Vært pådriver i det tverretatlige samarbeidet for å sikre arbeidsmiljøperspektivet slik at arbeidstakere ikke utnyttes
- Styrket det lokale samarbeidet mellom Arbeidstilsynet, politiet, NAV, Skatteetaten og andre relevante myndigheter, gjennom felles aktiviteter og praksis for ledelse, organisering og rapportering
- Etablert god informasjonsflyt i det tverretatlige samarbeidet
- Styrket erfaringsdeling og praktisk samarbeid med andre lands myndigheter

3.2.2 Strategisk mål: Bekjempe kriminelle aktører

I løpet av strategiperioden skal vi ha:

- Gitt effektive reaksjoner, slik at arbeidsmiljøregelverket i større grad følges
- Økt synlighet gjennom tilsyn og veiledning på arbeidsplassene, både alene og sammen med andre myndigheter, slik at aktørene opplever høy oppdagelsesrisiko

3.2.3 Strategisk mål: Bekjempe sosial dumping

I løpet av strategiperioden skal vi ha:

- Motivert arbeidsgivere gjennom tilsyn og veiledning til å sikre trygge og anstendige arbeidsvilkår for alle arbeidstakere
- Styrket veiledningen om plikter og rettigheter i norsk arbeidsliv til utenlandske arbeidstakere, norskregistrerte utenlandske foretak (NUF), og utenlandske arbeidsgivere som skal utføre arbeid i Norge, gjennom SUA og andre relevante arenaer

3.2.4 Strategisk mål: Engasjere medspillere

I løpet av strategiperioden skal vi ha:

- Gjennomført informasjons- og kommunikasjonstiltak for å påvirke kunder og oppdragsgivere til å benytte seg av tjenester og innleie av arbeidstakere på en lovlig måte
- Jobbet for å øke medias fokus på konsekvensene av arbeidslivskriminalitet og utnyttelse av arbeidstakere, både for enkeltmennesket og for konkurransevilkår i næringslivet

3.3 Strategisk område: Kunnskapsbasert og fremtidsrettet organisasjon

For å være i stand til å nå mål og ambisjoner i forebyggende arbeidsmiljøarbeid og i kriminalitetsbekjempelse, skal Arbeidstilsynet videreutvikle sine prosesser, kompetanse og organisasjon. Vi skal styrke vår risikobaserte innsats, og øke kunnskapen om hvordan vi best påvirker virksomhetene til å videreutvikle sitt arbeidsmiljø. Kompetansearbeidet skal styrkes i retning av fremtidige arbeidsmiljøutfordringer og økt bransjekunnskap, og vi skal utnytte IKT som strategisk virkemiddel. For å ha et godt handlingsrom til etatens prioriteringer skal vi bruke ressursene våre riktig, og legge vekt på at godt lederskap og godt arbeidsmiljø fortsatt skal prege Arbeidstilsynet.

Arbeidstilsynets mål og ambisjoner for å styrkes som en kunnskapsbasert og fremtidsrettet organisasjon er:

3.3.1 Strategisk mål: Videreutvikle risikobaserings- og læringsprosesser

I løpet av strategiperioden skal vi ha:

- Vært pådriver for å sikre kvalitet på data om arbeidsmiljø og helsekonsekvenser
- Videreutviklet kriterier for hvor Arbeidstilsynet skal rette sin innsats, i samarbeid med Nasjonal overvåking av arbeidsmiljø og - helse ved STAMI
- Forbedret kunnskaps- og datagrunnlag om arbeidslivskriminalitet, og bidratt til utarbeidelsen av et felles risikobilde for valg av bransjer og aktører, særlig gjennom samarbeid med Nasjonalt tverrfaglig analyse- og etterretningscenter
- Systematisert erfaringer fra etatens virksomhet og brukt disse i faktagrunnlaget for Arbeidstilsynets risikobasering

3.3.2 Strategisk mål: Videreutvikle virkemidler og metoder

I løpet av strategiperioden skal vi ha:

- Økt kunnskap om hvordan etatens virkemidler best og mest effektivt kan brukes for å påvirke virksomhetene til å arbeide forebyggende med eget arbeidsmiljø
- Systematisert tilsynsformer og tilsynsmetodikk
- Etablert felles forståelse av nødvendig reaksjonsbruk for å bidra til motivasjon, kunnskap og handling i den enkelte virksomhet
- Utviklet og gjennomført evalueringer for å dokumentere og lære av resultater og effekter av etatens innsats

3.3.3 Strategisk mål: Utvikle Arbeidstilsynets kompetanse på strategisk viktige områder

I løpet av strategiperioden skal vi ha:

- Økt kunnskap om nye utfordringer i arbeidslivet
- Økt bransje- og fagkunnskap i prioriterte næringer for å sikre innsikt i virksomhetenes arbeidsmiljøutfordringer
- Videreutviklet arenaer og muligheter for å styrke kunnskaps- og erfaringsdeling i Arbeidstilsynet
- Sikret at faglige avklaringer besluttes og deles mellom ansatte slik at de gir god støtte i arbeidet
- Etablert strukturer og systematikk for å jobbe strategisk med å ivareta og utvikle kompetanse

3.3.4 Strategisk mål: Videreutvikle lederskap og eget arbeidsmiljø

I løpet av strategiperioden skal vi ha:

- Etablert tydeligere lederroller med et hensiktsmessig ansvarsområde
- Videreutviklet kompetansetiltak og lederstøtte for nye og erfarne ledere
- Styrket systematikk og ferdigheter for å sikre god informasjonsflyt internt
- Videreutviklet eget arbeidsmiljø og partssamarbeid i tråd med den kunnskapen vi besitter og de råd vi gir til andre virksomheter

3.3.5 Strategisk mål: Videreutvikle IKT for Arbeidstilsynets kjerneoppgaver

I løpet av strategiperioden skal vi ha:

- Økt den digitale kommunikasjonen med etatens målgrupper, særlig knyttet til tilsyn, søknader og godkjenningsordninger
- Tatt i bruk digitale verktøy som støtte i tilsynsgjennomføringen
- Styrket digital samhandling, informasjonsdeling og kunnskapsforvaltning, både internt i Arbeidstilsynet og med samarbeidende etater

3.3.6 Strategisk mål: Sikre riktig utnyttelse av Arbeidstilsynets ressurser

I løpet av strategiperioden skal vi ha:

- Styrket arbeidet med forbedring og effektivisering av arbeidsprosesser for å optimalisere kjernevirksomheten og øke kvaliteten i støtte- og styringsprosesser
- Skapt handlingsrom for strategiske prioriteringer gjennom å ha innfridd effektivitetskravene som stilles til Arbeidstilsynet
- Gjennomgått etatens region- og tilsynskontorstruktur for å effektivisere tjeneste-produksjon og kvalitet i oppgaveløsningen